

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 106/2022
28.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца НОВА ЛЈУБЉАНСКА БАНКА ДД Љубљана, чији је пуномоћник Емир Јашаревић, адвокат из ..., против туженог Стечајна маса ИРВА ИНВЕСТИЦИЈЕ д.о.о. - у стечају Београд, чији је пуномоћник Небојша Јанковић, адвокат из ..., ради утврђења основаности потраживања, вредност предмета спора 280.018.355,26 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 8925/21 од 04.11.2021 године, у седници већа одржаној дана 28.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 8925/21 од 04.11.2021 године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 13 П 1962/20 од 19.05.2021. године у ставу изреке под I усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је основано новчано потраживање тужиоца према туженом у износу од 77.181.226,00 динара са законском затезном каматом од 08.05.2015. године до исплате. У ставу II тужени је обавезан да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 220.008,21 динар, са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Допунском пресудом Привредног суда у Београду 13 П 1962/20 од 12.07.2021. године одбијен је тужбени захтев тужиоца да му се као основано утврди потраживање према туженом у износу од 199.401.903,00 динара главног дуга са законском затезном каматом од 08.05.2015. године до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда 5Пж 8925/21 од 04.11.2021. године у ставу првом изреке одбијена је жалба тужиоца, као неоснована и потврђена је допунска пресуда Привредног суда у Београду 13 П 1962/20 од 12.07.2021. године. У ставу другом изреке уважена је жалба туженог па је решење о трошковима поступка садржано у ставу изреке под II пресуде Привредног суда у Београду 13 П 1962/20 од 19.05.2021. године преиначено тако што је обавезан тужилац да туженом надокнади

парничне трошкове у износу од 17.171.65 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

Није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка ревидент није указао.

Према утврђеном чињеничном стању решењем Привредног суда у Београду Ст 30/2014 од 15.04.2015. године отворен је стечајни поступак над привредним друштвом „Ирва инвестиције“ д.о.о. Београд. У наведеном поступку тужилац је дана 12.06.2015. године пријавио потраживање у износу од 4.845.102,45 евра на име главног дуга, износу од 1.329.810,36 евра на име обрачунате камате до дана отварања стечајног поступка, као и у износу од 969.871,00 динар на име трошкова парничног поступка, што укупно изражено у динарима износи 842.021.157,32 динара. Закључком о листи утврђених и оспорених потраживања Привредног суда у Београду 2 Ст 30/2014 од 16.09.2015. године тужиоцу је утврђено потраживање у износу од 462.002.802,06 динара, које припада трећем исплатном реду, а оспорено је потраживање тужиоца у износу од 280.018.355,26 динара. Поступајући по упуту стечајног управника тужилац је дана 12.11.2015. године Привредном суду у Београду поднео тужбу ради утврђења горе наведеног оспореног потраживања.

Током поступка је, даље, утврђено да наведено потраживање проистиче из Уговора о кредитној линији, који је закључен 27.06.2007. године између правног претходника туженог, као корисника кредита и тужиоца, као даваоца кредита, а којим уговором је правном претходнику туженог стављена на располагање једнократна кредитна линија у укупном износу од 30.000.000,00 евра за намену кредитирања куповине пословног удела привредног друштва ПИК Бечеј пољопривреда а.д. Бечеј. Уз наведени Уговор закључени су и Додатак бр. 1 дана 23.07.2008. године и Додатак бр. 2 дана 28.11.2008. године, а одобрени износ кредита туженом је исплаћен.

Неспорно је да је решењем Привредног суда у Београду 9 Ст 4876/10 од 05.05.2011. године над предлагачем - стечајним дужником „Ирва инвестиције“ д.о.о. Београд био отворен стечајни поступак у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације, којим је од стране предлагача плана тужиоцу исказано потраживање у износу од 90.250.528,00 динара и сврстано у другу класу. Из записника о рочишту које је пред Привредним судом у Београду одржано 05.05.2011. године првостепени суд је утврдио да је тужилац гласао против усвајања Унапред припремљеног плана реорганизације, те да је исти усвојен потребним бројем гласова. Није спорна ни чињеница да правни претходник туженог није поступао по Унапред припремљеном

плану реорганизације, услед чега је тужилац 04.03.2014. године Привредном суду у Београду поднео предлог за отварање стечајног поступка, па је Привредни суд у Београду дана 22.05.2014. године у предмету 2 Ст 30/2014 донео решење којим се покреће претходни стечајни поступак, а потом је решењем од 15.04.2015. године стечајни поступак и отворен.

Могућу висину тужиоцевог потраживања у погледу оспореног износа, а ради чијег утврђења је тужилац покренуо ову парницу, првостепени суд је утврдио прибављањем налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке од 08.02.2021. године, па је утврдио да је варијанта број 1 налаза обрачуната применом одредаба Уговора о кредитној линији и припадајућим анексима, а без примене одредаба Унапред припремљеног плана реорганизације, док је према варијанти 2 налаза обрачун извршен полазећи од примене одредаба Унапред припремљеног плана реорганизације на тужиоцево потраживање из већ наведеног уговора. Првостепени суд је утврдио да укупно потраживање тужиоца на дан отварања стечаја над туженим у варијанти број 1 износи 6.154.057,09 евра, односно 738.585.931,55 динара по средњем курсу НБС на дан отварања стечаја, 15.04.2015. године, док тужиоцево потраживање обрачунато у варијанти 2 налаза износи 539.184.027,76 динара и то главни дуг у класи 1 износи 37.166.615,99 динара, главни дуг у класи 2 износи 415.125.636,36 динара, редовна камата остатак дуга износи 37.673.739,26 динара и затезна камата обрачуната до дана отварања стечаја износи 49.218.036,14 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 160. став 7. и 167. став 1. Закона о стечају, закључио да се усвојени план реорганизације сматра извршном исправом и новим уговором, како за измирење потраживања која су у њему наведена, тако и за потраживања која су постојала пре усвајања плана, иако у план нису била уврштена, а за која се накнадно утврди да постоје. Првостепени суд је протумачио одредбу члана 167. став 1. Закона о стечају имајући у виду инструкције из решења Врховног касационог суда Прев 534/2018 од 26.12.2019. године, којим решењем је указано да је и одредбом важећом у време усвајања предметног УППР-а, члана 156. став 4. тачка 1. Закона о стечају, било прописано да УППР, поред осталих елемената, садржи и одредбу којом се одређује да ће потраживања поверилаца која нису обухваћена одредбама плана о намирењу поверилаца бити намирена на исти начин и под истим условима као потраживања других поверилаца њихове класе. Наведено значи да у ситуацији када је над стечајним дужником отворен нови стечајни поступак, због непоступања по унапред усвојеном плану реорганизације, те када је стечајни разлог непоступање по УППР-у, тада сви стечајни повериоци имају права да захтевају утврђење њихових потраживања без обзира да ли су иста била обухваћена УППР-ом, али се висина признатих потраживања може утврдити искључиво према условима предвиђеним усвојеним УППР-ом, као извршном исправом.

У конкретном случају, према налажењу првостепеног суда, након отварања стечајног поступка управо на предлог тужиоца, а услед непоступања по усвојеном УППР-у, тужиоцу, као повериоцу омогућено је да доказује постојање потраживања које му није било утврђено УППР-ом, при чему се могућа висина тог потраживања има

обрачунати према условима из УППР-а. Услови који су били предвиђени наведеним УППР-ом, а у функцији ревитализације садашњег стечајног дужника, остају да важе, па је стога првостепени суд могућу висину тужиочевог потраживања утврдио прихватањем варијанте број 2 налаза и мишљења вештака. Обзиром да је тужилац првобитно постављени тужбени захтев снизио поднеском од 09.03.2021. године на износ од 276.583.129,00 динара, а према варијанти 2 налаза вештака тужиочево потраживање може да износи укупно 77.181.226,00 динара, то следи да је првостепени суд допунском пресудом од 12.07.2021. године одбио тужбени захтев за утврђење преосталог тужиочевог потраживања у износу од 199.401.903,00 динара са припадајућом каматом, из разлога који су наведени у претходном делу образложења ове пресуде.

Другостепени суд у потпуности прихвата овакве закључке првостепеног суда и одбија жалбу тужиоца изјављену против наведене допунске пресуде.

Врховни касациони суд налази да ревизија тужиоца није основана. Нижестепени судови су правилно применили релевантне одредбе материјалног права и за изнете ставове дали јасно образложење, које ревизијски суд прихвата.

Ревидент наводи да су судови занемарили чињеницу да је тужиоцу признат основ потраживања у спорном УППР-у (Уговор о кредиту од 27.06.2007. године), али да му је у УППР-у незаконито умањена висина потраживања само на основу тога што је овде тужени поднео тужбу у висини умањеног потраживања од 3.090.099,21 евра, при чему је туженом одбијен тужбени захтев у тој парници. Према наводима ревидента, тачна и неспорна висина потраживања према Уговору о кредиту утврђена је од стране судског вештака у варијанти 1. налаза. Такође сматра да је предметни УППР престао да важи јер није извршен, те да не може производити правне последице, као и да нижестепени судови не праве разлику између Плана реорганизације и Унапред припремљеног плана реорганизације.

У вези са наведеним, Врховни касациони суд указује на то да је сходно члану 167. став 1. Закона о стечају усвојени УППР извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена. По доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавеза стечајног дужника одређене планом реорганизације уређују се искључиво према условима из плана реорганизације.

Закон о стечају („Службени гласник РС“ бр. 104/09) предвиђа могућност отварања новог стечајног поступка уколико стечајни дужник не поступа по одредбама усвојеног плана реорганизације, као посебан стечајни разлог. У том случају, раније усвојени план, коме члан 167. истог закона признаје својство извршне исправе, не губи правну снагу у односу на извршена и неизвршена потраживања, већ се пријава потраживања у новоотвореном стечају заснива на тој исправи.

На правилност одлуке првостепеног суда нису ни од утицаја ревизијски наводи о начину како је исказано тужиочево потраживање у време усвајања УППР-а, да ли је

исто било правилно утврђено или умањено нити чињеница што је тужилац гласао против усвајања УППР-а. На наведено је правилно указао и другостепени суд. Усвојени УППР или поједине одредбе тог плана, као и процесне радње које су претходиле његовом усвајању не могу бити предмет побијања у новом поступку стечаја покренутом због неизвршења претходно усвојеног УППР-а. Правни механизам којим се отклањају формалноправни и материјалноправни недостаци у усвојеном УППР-у је редовни правни лек (жалба) којим се оспорава решење о потврђивању усвајања УППР-а. Кроз инстанциону контролу овог решења обезбеђује се његова законитост. Стога, нема места за његово преиспитивање у засебном парничном поступку. Следом реченог, правилно су нижестепени судови ценили правну природу УППР-а и у складу са тим изложили став о непостојању законске могућности побијања истог, као и процесних радњи које су водиле усвајању УППР-а.

Тачни су наводи ревидента да је одредбом члана 167. став 5. Закона о стечају, важећег у време усвајања УППР-а прописано да поверилац чије је потраживање настало пре плана, а није обухваћено планом, може тужбом, противтужбом или истицањем приговора у парници доказати потраживање и да је на наведено указано и у решењу Врховног касационог суда Прев 534/2018 од 26.12.2019. године. Међутим, у поновном поступку, поступљено је према упуту из наведеног решења, те је у налазу и мишљењу судског вештака у варијанти 2 исказана главница која обухвата и износ од 3.090.099,21 евра, за који износ је тужени првобитно умањео потраживање тужиоца у УППР-у, те је у складу са тако увећаном главницом, исказана камата, премда по условима из самог УППР-а.

Самим тим, правилна је и одлука о одбијању тужбеног захтева, који превазилази износ утврђен варијантом 2 налаза и мишљења вештака, односно износ од 199.401.903,00 динара са законском затезном каматом од 08.05.2015. године до исплате.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је у изреци пресуде одбио ревизију тужиоца, као неосновану применом одредбе члана 414. ст. 1 Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**